

Suvestinė redakcija nuo 2009-05-09 iki 2010-02-06

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [95-3374](#), i. k. 1012330ISAK00000381

Nauja redakcija nuo 2009-05-09:

Nr. [3D-304](#), 2009-05-04, Žin. 2009, Nr. 52-2057 (2009-05-08), i. k. 1092330ISAK003D-304

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS
ĮSAKYMAS**

DĖL GALVIJŲ ĮKAINOJIMO PAGAL SKERDENŲ SVORĮ IR KOKYBĘ

2001 m. lapkričio 7 d. Nr. 381
Vilnius

Vadovaudamasis 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1234/2007, nustatančiu bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) (OL 2007 L 299, p. 1), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 183/2009 (OL 2009 L 63, p. 9), ir 2008 m. gruodžio 10 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1249/2008, kuriuo nustatomos išsamios Bendrijos galvijų, kiaulių ir avių skerdenų klasifikavimo skalių taikymo ir pranešimo apie tų skerdenų kainas taisyklės (OL 2008 L 337, p. 3), bei siekdamas, kad galvijų skerdenų klasifikavimas bei apmokėjimas už nupirktus galvijus pagal skerdenos svorį ir kokybę būtų efektyvesni,

t v i r t i n u Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę taisyklės (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

JERONIMAS KRAUJELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2001 m. lapkričio 7 d.

įsakymu Nr. 381

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2009 m. gegužės 4 d.

Nr. 3D-304

redakcija)

GALVIJŲ ĮKAINOJIMO PAGAL SKERDENŲ SVORĮ IR KOKYBĘ TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę taisyklės (toliau – taisyklės) nustato suaugusių galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę reikalavimus.

2. Už galvijus, nupirktus iš pardavėjų, apmokama pagal jų skerdenų svorį ir kokybę, nustatomą remiantis 2008 m. gruodžio 10 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1249/2008, kuriuo nustatomos išsamios Bendrijos galvijų, kiaulių ir avių skerdenų klasifikavimo skalių taikymo ir pranešimo apie tų skerdenų kainas taisyklės (OL 2008 L 337, p. 3).

3. Taisyklės taikomos skerdykloms, kurios pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 25 d. įsakymą Nr. 217 „Dėl skerdenų klasifikavimo sistemos administravimo ir kontrolės“ (Žin., 2001, Nr. [57-2056](#); 2008, Nr. 126-4818) klasifikuoja suaugusių galvijų skerdenas.

4. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Skerstinų galvijų pardavėjas (toliau – **pardavėjas**) – fizinis ar juridinis asmuo, parduodantis galvijus Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) patvirtintoms skerdykloms.

Skerstinų galvijų pirkėjas (toliau – **pirkėjas**) – VMVT patvirtinta skerdykla, kuri Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka perka galvijus skersti.

Įskaitinis galvijo gyvasis svoris (toliau – **galvijo svoris**) – skerdykloje ar patvirtintose prekiautojo patalpose nustatomas galvijo svoris, gaunamas iš bendrojo svorio atimant apytikslį skrandžio ir žarnų turinio svorį (iki 3 proc., karvės – iki 4 proc.). Be to, dar 2 proc. gali būti atimami, jei galvijas mėšlinas ar purvinas, ir 1,5 proc. – jei galvijas su odos defektais.

Suaugęs galvijas – galvijas nuo dvylikos mėnesių.

Skerdenų vertintojas (toliau – **vertintojas**) – skerdyklos darbuotojas, turintis gyvulių skerdenų vertintojo kvalifikaciją patvirtinantį dokumentą ir privalantis kelti kvalifikaciją ne rečiau kaip kartą per metus.

Įskaitinis galvijo skerdenos svoris (toliau – **skerdenos svoris**) – atšaldytos arba sumažintos 2 procentais šiltos galvijo skerdenos svoris.

Šilta galvijo skerdena – skerdena, kurios vidinė temperatūra ne žemesnė kaip +35 °C.

Atšaldyta galvijo skerdena – skerdena, kurios vidinė temperatūra ne žemesnė kaip –1,5 °C ir ne aukštesnė kaip +7 °C.

Galvijo skerdenos kategorija (toliau – **skerdenos kategorija**) – pagal galvijo lytį ir amžių nustatoma skerdenos kategorija, žymima viena iš šių raidžių: A, B, C, D ir E.

Galvijo skerdenos raumeningumo klasė (toliau – **skerdenos raumeningumo klasė**) – pagal galvijo skerdenos pagrindinių dalių – šlaunų, nugaros, menčių – išsivystymą nustatoma skerdenos klasė, žymima viena iš šių raidžių: E, U, R, O ir P.

Galvijo skerdenos riebumo klasė (toliau – **skerdenos riebumo klasė**) – pagal galvijo skerdenos išorinėje pusėje ir krūtinės ląstos ertmėje esančių riebalų kiekį nustatoma skerdenos klasė, žymima vienu iš šių skaičių: 1, 2, 3, 4 ir 5.

Bazinė galvijo skerdenos kaina (toliau – **bazinė skerdenos kaina**) – skerdyklos nustatyta kiekvienos galvijo kategorijos kaina už R raumeningumo ir 3 riebumo klasės skerdeną.

Galvijo rinkos kaina – kaina be PVM, kurią pirkėjas moka pardavėjui pagal galvijo skerdenos svorį ir kokybę.

Galvijo skerdenos kokybė – kategorijos, raumeningumo ir riebumo klasių bei skerdenos svorio visuma.

5. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamente Nr. 1234/2007, nustatančiame bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) (OL 2007 L 299, p. 1), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 6 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 183/2009 (OL 2009 L 63, p. 9) ir reglamente (EB) Nr. 1249/2008.

6. Prireikus pirkėjas supažindina pardavėją su šių taisyklių nuostatomis. Teisės aktai, susiję su skerdenų klasifikavimu, turi būti supirkimo vietose ir prieinami galvijų pardavėjams.

7. Galvijai perkami sudarius galvijų pirkimo–pardavimo sutartį tarp pardavėjo ir pirkėjo. Prie pirkimo–pardavimo sutarties pirkėjas privalo pateikti perkamų galvijų kategorijų visų raumeningumo bei riebumo klasių bei svorių skerdenų kainas. Perkamų galvijų gabenimui išrašomas nustatytos formos važtaraštis, kurio vienas egzempliorius pasilieka pas pardavėją.

II. GALVIJŲ APŽIŪROS, SVORIO NUSTATYMO IR JŲ SKERDENŲ SVĖRIMO REIKALAVIMAI

8. Skerdimui parduodami galvijai turi būti suženklinti pagal Ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-324 (Žin., 2003, Nr. [60-2734](#); 2008, Nr. [120-4568](#)).

9. Pardavėjui reikalaujant, perkamo galvijo svoris nustatomas individualiai, sveriant gyvuliams sverti skirtomis svarstyklėmis, turinčiomis galiojantį valstybinės patikros spaudą.

10. Skerdykloje galviją apžiūrimas veterinarijos gydytojo, patikrinamas jų individualus numeris, duomenys (pardavėjo vardas, pavardė arba juridinio asmens pavadinimas, asmens kodas bei galvijo individualus numeris), surašomi į vidaus apskaitos dokumentą arba įvedami į kompiuterinę duomenų bazę. Skerdykloje pasverto galvijo svoris fiksuojamas gyvulio pirkimo dokumente.

11. Pristatytas į skerdyklą galviją turi būti paskerstas kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip per 72 valandas nuo važtaraštyje įrašyto pristatymo į skerdyklą laiko, išskyrus atvejus, kai galviją apžiūrintis veterinarijos gydytojas, remdamasis klinikiniais požymiais, nustato kitą poilsio trukmę.

12. Skerdyklos darbuotojas privalo registruoti ir tikrinti duomenis apie kiekvieną galviją, kaip tai nurodoma Ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo taisyklėse.

13. Paskerdus galviją, skerdenai turi būti suteiktas dienos skerdimo eilės numeris.

14. Skerdenai suteiktas dienos skerdimo eilės numeris bei galvijo individualus numeris fiksuojami ant skerdenos taip, kad ją būtų galima identifikuoti kituose skerdenos tvarkymo etapuose.

15. Skerdenos sveriamos elektroninėmis svarstyklėmis, kuriomis duomenys fiksuojami (atspausdinami) automatiškai ir kurių svėrimo paklaida ne didesnė kaip 0,1 %. Svarstyklės turi būti su galiojančiu valstybinės patikros spaudu. Jeigu fiksuojamas šiltos skerdenos svoris, tai skerdena turi būti pasverta per 60 min. nuo galvijo paskerdimo.

16. Jeigu klasifikuoti pateikta galvijo skerdena neatitinka Kiaulių ir galvijų skerdenų paruošimo klasifikuoti taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. 3D-605 (Žin., 2004, Nr. [163-5966](#)), arba vertintojas pastebi akivaizdų raumeninio audinio nupjovimą, tai tokia skerdena nevertinama arba vertinama tik nepažeista

skerdenos pusė. Tokiu atveju vertintojas sukviečia komisiją (cecho meistrą, veterinarijos gydytoją ir vertintoją) ir surašo aktą, pagal kurį nustatomas priemokos dydis pardavėjui.

III. SKERDENŲ KATEGORIJOS, RAUMENINGUMO IR RIEBUMO KLASIŲ NUSTATYMAS

17. Vertintojas skerdenos kategoriją, raumeningumo ir riebumo klases nustato vadovaudamasis reglamentu (EB) Nr. 1234/2007 ir reglamentu (EB) Nr. 1249/2008.

18. Skerdenos kategorija, raumeningumo ir riebumo klasės nustatomos ne vėliau kaip per valandą nuo galvijo paskerdimo.

19. Skerdenos kategorija, raumeningumo ir riebumo klasės bei skerdenos svoris fiksuojami Galvijų skerdenų klasifikavimo protokole (priedas) (toliau – protokolas).

20. Protokolai, pasirašyti skerdenų vertintojo, kiekvienos darbo dienos pabaigoje arba vėliausiai kitos darbo dienos pradžioje turi būti perduodami skerdyklos buhalterijai.

21. Kontroliuojančioms institucijoms pareikalavus, turi būti pateikta protokolo kopija.

IV. SKERDENŲ ŽENKLINIMAS

22. Skerdenos ženklinamos po skerdenų kategorijos, svorio, raumeningumo ir riebumo klasių nustatymo. Ženklinamos abi galvijo skerdenų išorinės pusės – žymė dedama ant užpakalinio ir priekinio ketvirčių.

23. Skerdenos turi būti ženklinamos spaudu arba/ir etikete. Spaudus deda ir etiketes tvirtina vertintojas.

24. Skerdenas ženklinant spaudu, jis dedamas ant užpakalinio ketvirčio ties ketvirtuoju juosmens slanksteliu nugaros pusėje ir ant priekinio ketvirčio, ant krūtinkaulio, 10–30 cm nuo nupjauto krašto. Spaude nurodoma kategorija, raumeningumo ir riebumo klasės. Spaudas turi būti atsparus blukimui (neišsitrinantis), o naudojamas rašalas negali būti toksinis. Raidžių ir skaičių aukštis turi būti ne mažesnis kaip 2 cm.

25. Skerdeną ženklinant etikete, joje turi būti įrašyta skerdenos kategorija, raumeningumo ir riebumo klasės, skerdyklos veterinarinio patvirtinimo numeris, galvijo individualus arba dienos skerdimo numeris, paskerdimo data ir įskaitinis skerdenos svoris. Etiketė turi būti ne mažesnė kaip 50 cm² ir joje nurodyti duomenys aiškiai įskaitomi. Ji turi būti atspari drėgmei, temperatūros svyravimams, apsaugota nuo suklastojimo ir tinkama pritvirtinti tik vieną kartą. Etiketė tvirtinama prie kiekvienos skerdenos pusės, tose pačiose vietose, kaip ir dedant spaudą. Etiketė negali būti nuimta iki skerdenos išpjaustymo.

26. Skerdenos gali būti ženklinamos ir kitais ilgalaikiais ženklinimo būdais. Žymenys turi būti aiškūs, įskaitomi, neišsitrinantys.

27. Jeigu skerdykla pati išpjausto visų pirktų galvijų skerdenas, tai ji neprivalo ženklinti skerdenų, kaip nurodyta 22–26 punktuose.

V. SKERDENŲ BROKAVIMAS

28. Jei veterinarijos gydytojas, atlikdamas poskerdiminę ekspertizę, nustato arba įtaria susirgimų, skerdenos yra šalinamos iš skerdimo linijos į specialią patalpą. Jos skirstomos:

28.1. tinkamas žmonių maistui po terminio apdoravimo;

28.2. netinkamas žmonių maistui ir nukreipiamas utilizuoti.

29. Aktą dėl skerdenų brokavimo surašo komisija iš cecho meistro, veterinarijos gydytojo ir vertintojo. Aktas surašomas trimis egzemplioriais, iš kurių vienas perduodamas pardavėjui, antras – skerdyklos buhalterijai, trečias – veterinarijos gydytojui.

VI. SKERDENOS KAINOS APSKAIČIAVIMAS

30. Kiekviena skerdykla nustato bazines kainas už kiekvienos kategorijos R raumeningumo ir 3 riebumo klasių skerdenas ir patvirtina kainos perskaičiavimo koeficientus esant kitoms skerdenų raumeningumo ir riebumo klasėms.

31. Skerdyklos privalo skelbti ne tik bazines R3 skerdenų kainas, bet ir kitų galimų raumeningumo ir riebumo klasių skerdenų kainas.

32. Galvijo rinkos kaina apskaičiuojama pagal protokolo duomenis už 100 kg skerdenos įskaitinį svorį.

33. Skerdykla privalo taikyti skerdyklos vadovo patvirtintą perkamų galvijų skerdenų kainyną pagal skerdenos kategorijas, raumeningumo ir riebumo klases bei svorį. Pirkėjas privalo būti supažindinamas su patvirtintu kainynu galvijo pirkimo vietoje.

34. Už 28 punkte nurodytas skerdenas apmokama pagal atskirą skerdyklos vadovo patvirtintą kainyną.

35. Esant 16 punkte nurodytam atvejui, pardavėjui turi būti mokoma nustatyto dydžio priemoka.

36. Jei pagal veterinarijos gydytojo aktą buvo brokuota dalis skerdenos, už likusią skerdenos dalį atsiskaitoma pagal šalių susitarimą.

37. Dėl skerdyklos kaltės sumaišius galvijus ar skerdenas, kai negalima identifikuoti jų individualaus numerio, galviją priverstinai paskerdus transportavimo metu, jam kritus dėl pirkėjo kaltės arba jį paskerdus vėliau nustatyto laiko, už galviją atsiskaitoma pagal skerdenos svorį, apskaičiuotą taikant skerdyklos patvirtintus vidutinius metinius mėsos išeių normatyvus, remiantis pirminiais galvijo svorio, lyties ir amžiaus įrašais važtaraštyje, galvijo rinkos kaina apskaičiuojama priskiriant jai U raumeningumo ir trečią riebumo klasę.

VII. PARDAVĖJŲ INFORMAVIMAS APIE SKERDENŲ ĮVERTINIMO REZULTATUS

38. Pirkėjas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo galvijo pirkimo išrašo pardavėjui gyvulių pirkimo dokumentą, kuris iki galo užpildomas remiantis važtaraščiu ir protokolu (įrašant skerdenos kategoriją, raumeningumo ir riebumo klases bei įskaitinį skerdenos svorį).

39. Pardavėjui pareikalavus, informacija apie skerdenų klasifikavimo rezultatus turi būti teikiama skerdimo dieną arba kitą dieną po skerdimo.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Kilusius nesutarimus dėl skerdenos kokybės nustatymo ir įkainojimo pardavėjas ir pirkėjas sprendžia tarpusavio sutarimu. Nesutarus dėl skerdenų kokybės nustatymo, pirkėjas ar pardavėjas gali raštiškai kreiptis į valstybės įmonę „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ dėl netenkinančių skerdenos klasifikavimo rezultatų. Valstybės įmonės „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ kontrolieriai ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo privalo patikrinti vertintojo darbą ir informuoti pirkėją ir pardavėją apie patikrinimo rezultatus.

41. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį
ir kokybę taisyklių
priedas

(Formos pavyzdys)

(skerdyklos pavadinimas, adresas, veterinarinio patvirtinimo numeris)

GALVIJŲ SKERDENŲ KLASIFIKAVIMO PROTOKOLAS

_____ Nr. _____
(data)

Skerdimo ir skerdenų klasifikavimo data _____

Galvijo individualus Nr.	Dienos skerdimo Nr.	Skerdenos kategorija	Raumeningumo klasė	Riebumo klasė	Šiltos skerdenos svoris, kg	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7

Skerdenų vertintojas

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [198](#), 2002-05-28, Žin., 2002, Nr. 56-2270 (2002-06-07), i. k. 1022330ISAK00000198
Dėl 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" dalinio pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [290](#), 2002-08-02, Žin., 2002, Nr. 79-3355 (2002-08-09), i. k. 1022330ISAK00000290
Dėl 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" papildymo
3.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-539](#), 2005-11-18, Žin., 2005, Nr. 139-5032 (2005-11-26), i. k. 1052330ISAK003D-539
Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų masę ir kokybę taisyklių patvirtinimo" pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-556](#), 2005-11-30, Žin., 2005, Nr. 142-5143 (2005-12-03), i. k. 1052330ISAK003D-556
Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl Galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę taisyklių" pakeitimo
5.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-304](#), 2009-05-04, Žin., 2009, Nr. 52-2057 (2009-05-08), i. k. 1092330ISAK003D-304
Dėl žemės ūkio ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 381 "Dėl galvijų įkainojimo pagal skerdenų svorį ir kokybę" pakeitimo